

SPOLEČNÉ STANOVISKO VELKÝCH ČESKÝCH MĚST K NÁVRHU PARAGRAFOVÉHO ZNĚNÍ STAVEBNÍHO ZÁKONA

Toto stanovisko vzešlo ze tří společných setkání velkých měst, která se uskutečnila v červnu, v říjnu a v listopadu 2019 na půdě MHMP a aktivně se jich zúčastnili reprezentativní zástupci Brna, Ostravy, Plzně a Liberce pro oblast rozvoje a územního plánování.

V rámci projednávání a vzájemných odborných diskuzí k aktuálnímu připomínkovému řízení k paragrafovému znění nového SZ bylo společné stanovisko zástupci uvedených měst rámcově odsouhlaseno.

Dne 25.11.2019 Ministerstvo pro místní rozvoj rozeslalo do meziresortního připomínkového řízení paragrafové znění návrhu stavebního zákona. Lhůta pro podání připomínek končí dnem 23.12.2019. Návrh zákona vychází z vládou schváleného věcného záměru, ve znění stanoviska předsedkyně Legislativní rady vlády, a z dalších analytických a koncepčních materiálů předkladatele, zejména z analýz stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu, z věcných tezí zadání v materiálu „Rekodifikace veřejného stavebního práva, Informace o hlavních směrech a cílech rekodifikace, Ministerstvo pro místní rozvoj, srpen 2018“ projednaného vládou dne 4. 9. 2018 a z Politiky architektury a stavební kultury schválené vládou dne 14. 1. 2015.

Věcný záměr nového stavebního zákona byl následně projednán a schválen Vládou ČR dne 24. 6. 2019 usnesením č. 448.

V rámci připomínkového řízení k paragrafovému znění je nanejvýš důležité prezentovat zájmy měst jako samosprávných celků především v části územní plánování, využít možnost zohlednit věcné podněty ze strany odborných institucí, profesních komor a velkých měst České republiky k návrhu stavebního zákona a přispět tak ke vzniku kvalitní zákonné úpravy.

Je nutné zdůraznit, že časový harmonogram připomínkování návrhu zákona neodpovídá složitosti, rozsahu a důležitosti rekodifikace, a to jak ve vymezeném čase pro posouzení normy samotné, tak zejména ještě komplexnějšího změnového zákona.

Základní teze společného stanoviska velkých měst

V souladu s ústavním právem obcí na samosprávu a s věcným záměrem rekodifikace stavebního práva, deklarujícím potřebu posílení postavení obcí v oblasti územního plánování, považujeme za zásadní prioritu takové posílení práv obcí, které zohlední a zajistí autonomii jejich územní samosprávy:

- je nutné skutečně posílit postavení obce z pouhého účastníka v pořizování a projednávání ÚPD, pořizování ÚPP a v řízení o povolení na úroveň ekvivalentní k postavení dotčených orgánů a vlastníků infrastruktury (vytvořit kategorii specifického veřejnoprávního vyjádření obce jako neopominutelného podkladu v řízení); současné znění zejména části 4 územní plánování je v rozporu zejména s §3, §4 a §24 návrhu zákona a v rozporu s ústavním právem obcí na samosprávu

- skutečně posílit roli samosprávy v části územního plánování, především pořizováním územně plánovací dokumentace (ÚPD) a územně plánovacích podkladů (ÚPP) v samostatné působnosti obce / kraje; stavební úřad může plnit roli pořizovatele na základě žádosti příslušné obce
- podpořit pořizování, užívání a vyhodnocování územních studií v samostatné působnosti obcí jako důležitého nástroje obcí pro správu území; neomezovat termínově uložení zpracování územních studií a regulačních plánů jako podmínky pro rozhodování ve vybraných plochách a koridorech ÚPD
- zásadně revidovat předepsaný obsah a standard datového obsahu a jeho strukturování ÚPD v přílohách zákona; formu a obsah ÚPD stanovit přímo zákonem; zákonná definice územního plánu má být, podobně jako doposud, uvedena přímo v textu zákona, a to podobně obecně jako doposud
- rozšířit právo odchylného stanovení územních požadavků na využití území v ÚPD od těch obecných požadavků hmotného práva, které jsou v rozporu se stanoveným cílovým charakterem území v ÚPD obce
- revidovat státně – centralistické pojetí územního plánování, projevující se zejména direktivním rušením ÚPD, direktivní standardizací regulativů v rozporu s potřebou digitalizace územně plánovací agendy, hierarchickou závazností nadřazených, méně podrobných ÚPD bez adekvátní zpětné vazby, podložené ověřením a zpřesněním informací v měřítku podrobnější ÚPD, úpravou procesních postupů
- umístit Nejvyšší stavební úřad v jiném městě než Praze z důvodu decentralizace a posílení neutrality v rozhodování.

V Praze dne 16. 12. 2019